

DECIZIE

20 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,
Elena Covalenco și Sveatoslav Moldovan

examinînd recursul declarat de Cibotarean Veaceslav, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cibotarean Veaceslav împotriva lui Strătilă Ion cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 și deciziei suplimentare din 16 iulie 2015, prin care s-a admis apelul declarat de Strătilă Ion, s-a casat hotărîrea Judecătoriei Basarabeasca din 05 ianuarie 2015 și s-a emis o nouă hotărîre de respingere integrală a acțiunii cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate

c o n s t a t ă

La 08 septembrie 2014 Cibotarean Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Strătilă Ion cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4).

În motivarea acțiunii Cibotarean Veaceslav a indicat că la 13 septembrie 2011 și 14 septembrie 2011 a împrumutat lui Strătilă Ion suma de 1500 Euro, echivalentul a 27855 lei pe termen de un an.

Suma de 1000 Euro a fost transmisă la 13 septembrie 2011 și suma de 500 Euro la 14 septembrie 2011 prin transferuri efectuate la filiala din or. Anenii Noi a băncii comerciale „Moldincombank” societate pe acțiuni.

La expirarea termenului de 1 an Strătilă Ion în repetate rînduri îl asigură că îi va restitui împrumutul, iar ulterior a refuzat să contacteze cu el, fapt ce l-a convins că împrumutul nu va fi restituit.

La 24 iulie 2014 a expediat lui Strătilă Ion preaviz solicitînd restituirea împrumutului în mărime de 1500 Euro acordîndu-i termen pînă la 05 august 2014.

Oficiul Poștal a restituit preavizul cu mențiunea că adresatul este plecat peste hotare.

Cere Cibotarean Veaceslav încasarea de la Strătilă Ion datoria în sumă de 1500 Euro și cheltuielile de judecată în sumă de 3000 lei (f.d. 3-4).

Prin mandatul nr. 0502033 din 11 iulie 2014 avocatul Cujbă Veaceslav a fost împuternicit de Cibotarean Veaceslav să-i reprezinte interesele cu dreptul de a exercita toate actele de procedură, de a ataca hotărîrea judecătorească, etc (f.d. 1).

În ședința de judecată a primei instanțe din 05 ianuarie 2015 avocatul Cujbă Veaceslav a prezentat cerere de concretizare a pretențiilor lui Cibotarean Veaceslav, prin care a solicitat încasarea de la Strătilă Ion a datoriei în sumă de 1500 Euro și

cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat achitată în sumă de 835,65 lei, servicii CRIS „Registru” în sumă de 150 lei, cheltuieli de transport în sumă de 400 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3000 lei, iar în total 4385,65 lei (f.d. 45-46).

Prin hotărîrea Judecătoreiei Basarabeasca din 05 ianuarie 2015 s-a admis acțiunea lui Cibotarean Veaceslav.

S-a încasat de la Strătilă Ion în beneficiul lui Cibotarean Veaceslav datoria în sumă de 1500 Euro, cheltuielile de judecată constituite din asistența juridică în sumă de 3850 lei și taxa de stat achitată în sumă de 835,65 lei, iar în total sumele de 1500 Euro și 4685,65 lei (f.d. 56, 62-65).

Prin mandatul nr. 0244106 din 01 octombrie 2014 avocatul Razlovan Aliona a fost împuternicită de Strătilă Ion să-i reprezinte interesele cu dreptul de a semna și depune cereri, de a depune acțiune reconvențională, de a contesta actele judecătorești, etc (f.d. 24).

La 04 februarie 2015 avocatul Razlovan Aliona a depus în interesele lui Strătilă Ion apel nemotivat, iar la 28 aprilie 2015 apel motivat împotriva hotărîrii Judecătoreiei Basarabeasca din 05 ianuarie 2015 (f.d. 67, 77-79, 81-83).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 mai 2015 a admis apelul declarat de avocatul Razlovan Aliona în interesele lui Strătilă Ion, a casat hotărîrea Judecătoreiei Basarabeasca din 05 ianuarie 2015 și a emis o nouă hotărîre prin care:

A respins integral acțiunea lui Cibotarean Veaceslav (f.d. 102-108).

Prin mandatul nr. 0071318 din 25 mai 2015 avocatul Sergiu Cotruță a fost împuternicit de Strătilă Ion să-i reprezinte interesele cu dreptul de a semna și depune cererea în judecată, de a ataca hotărîrea judecătorească etc (f.d. 92).

La 09 iunie 2015 avocatul Sergiu Cotruță a depus în interesele lui Strătilă Ion cerere de emitere a hotărîrii suplimentare solicitînd încasarea de la Cibotarean Veaceslav cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei (f.d. 111, 112).

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2015 s-a admis cererea depusă de avocatul Sergiu Cotruță în interesele lui Strătilă Ion și s-a emis o hotărîre suplimentară prin care:

S-a încasat de la Cibotarean Veaceslav în beneficiul lui Strătilă Ion cheltuielile de judecată constituite din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2000 lei și taxa de stat în sumă de 629,73 lei, iar în total suma de 2629,73 lei (f.d. 124-128).

În motivarea soluției instanța de apel a indicat că prima instanță eronat a apreciat circumstanțele pricinii, or, la materialele dosarului nu este contractul de împrumut încheiat între reclamant și pîrît, fiind prezentat doar certificat de transfer a sumei bănești.

Așadar, lipsesc elementele de fapt ce dovedesc că Cibotarean Veaceslav a dat, iar Strătilă Ion a luat suma cu titlu de împrumut.

Cibotarean Veaceslav și Strătilă Ion nu s-au cunoscut vizual și doar au comunicat la telefon.

A mai indicat că nu sunt întrunite condițiile și lipsesc elementele necesare unui act juridic ce ar confirma relațiile de împrumut dintre părțile litigante.

La 31 iulie 2015 Cibotarean Veaceslav a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 și a deciziei suplimentare din 16 iulie 2015, cerînd admiterea recursului, casarea deciziilor instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe (f.d. 134-136).

În motivarea recursului Cibotarean Veaceslav a invocat că concluziile instanței de apel sunt subiective și contrar legii.

Afirmațiile lui Strătilă Ion că suma transferată a fost pentru procurarea unui autovehicul nu corespunde adevărului, deoarece nu a primit nici un automobil de la acesta.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 30 decembrie 2015 avocatul Sergiu Cotruță a depus în interesele lui Strătilă Ion referință la cererea de recurs declarată de Cibotarean Veaceslav solicitând respingerea acesteia, menținerea deciziei instanței de apel și încasarea de la recurent în beneficiul intimatului cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3235,94 lei.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2016 recursul declarat de Cibotarean Veaceslav a fost considerat admisibil fără a fi prejudiciat fondul pricinii.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi probe.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cibotarean Veaceslav a recepționat copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 la 20 iulie 2015, fapt confirmat prin semnătura acestuia în dosar (f. d. 109).

Astfel, recursul declarat de Cibotarean Veaceslav la 31 iulie 2015 este depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din actele pricinii rezultă că Cibotarean Veaceslav a expediat lui Strătilă Ion suma de 1000 Euro la 13 septembrie 2011 și suma de 500 Euro la 14 septembrie 2011 prin sistemul de transferuri rapide Western Union operațiune efectuată la filiala din or. Anenii Noi a băncii comerciale „Moldincombank” societate pe acțiuni.

Prin certificatul nr. 194-01/06 filiala din or. Anenii Noi a băncii comerciale „Moldincombank” societate pe acțiuni a confirmat că Cibotarean Veaceslav a expediat pe numele lui Strătilă Ion suma de 1000 Euro la 13 septembrie 2011 și suma de 500 Euro la 14 septembrie 2011 prin sistemul de transferuri rapide Western Union (f.d. 5).

Banca comercială „Moldincombank” societate pe acțiuni a prezentat confirmările de plată cu numerele de control 4331615617 și 5602123880 eliberate de sistemul de transferuri rapide Western Union din care rezultă că Cibotarean Veaceslav a expediat din

Moldova, iar Strătilă Ion a primit în orașul Brescia, Italia suma de 1000 Euro la 13 septembrie 2011 și suma de 500 Euro la 14 septembrie 2011 (f.d.49-51).

La 24 iulie 2014 Cibotarean Veaceslav a expediat lui Strătilă Ion preaviz solicitînd restituirea împrumutului în mărime de 1500 Euro acordîndu-i termen pînă la 05 august 2014.

Oficiul Poștal a restituit preavizul cu mențiunea că adresatul este plecat peste hotare.

La 08 septembrie 2014 Cibotarean Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Strătilă Ion cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4).

Prin hotărîrea Judecătoriei Basarabeasca din 05 ianuarie 2015 s-a admis integral acțiunea lui Cibotarean Veaceslav (f.d. 56, 62-65).

La 04 februarie 2015 avocatul Razlovan Aliona a depus în interesele lui Strătilă Ion apel nemotivat, iar la 28 aprilie 2015 apel motivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Basarabeasca din 05 ianuarie 2015 (f.d. 67, 77-79, 81-83).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 28 mai 2015 a admis apelul declarat de avocatul Razlovan Aliona în interesele lui Strătilă Ion, a casat hotărîrea Judecătoriei Basarabeasca din 05 ianuarie 2015 și a emis o nouă hotărîre prin care a respins integral acțiunea lui Cibotarean Veaceslav (f.d. 102-108).

La 09 iunie 2015 avocatul Sergiu Cotruță a depus în interesele lui Strătilă Ion cerere de emitere a hotărîrii suplimentare solicitînd încasarea de la Cibotarean Veaceslav cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei (f.d. 111, 112).

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2015 s-a admis cererea depusă de avocatul Sergiu Cotruță în interesele lui Strătilă Ion și s-a emis o hotărîre suplimentară prin care:

S-a încasat de la Cibotarean Veaceslav în beneficiul lui Strătilă Ion cheltuielile de judecată constituite din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 2000 lei și taxa de stat în sumă de 629,73 lei, iar în total suma de 2629,73 lei (f.d. 124-128).

Judecînd pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele administrate și eronat a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cibotarean Veaceslav, iar prima instanță corect a admis integral acțiunea acestuia.

Conform art. 867 alin. (1) Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 871 alin. (1)-(4) Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobînzii, el are dreptul să restituie împrumutul și pînă la expirarea termenului.

Împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitate și în cantitatea bunurilor primite și nimic mai mult, chiar dacă prețurile au crescut ori au scăzut.

În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligația de a restitui suma nominală primită fără a ține cont de variațiile valorii banilor.

Dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.

Din sensul normelor legale citate rezultă că datoria pretinsă de Cibotarean Veaceslav în sumă de 1500 Euro urmează a fi restituită de către Strătilă Ion la cererea primului în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.

Reprezentantul lui Strătilă Ion în ședința de judecată a primei instanțe a recunoscut primirea sumei de către acesta, însă a negat raportul de împrumut (f.d. 54 verso).

În conformitate cu art. 131 alin. (4) și (7) Codul de procedură civilă, dacă o parte recunoaște în ședința de judecată sau în cadrul îndeplinirii delegației judiciare faptele pe care cealaltă parte își întemeiază pretențiile sau obiecțiile, aceasta din urmă este degrevată de obligația dovedirii lor. Recunoașterea se consemnează în procesul-verbal al ședinței de judecată. Recunoașterea expusă în scris se anexează la materialele dosarului.

Recunoașterea acțiunii sau a faptelor efectuată în primă instanță își păstrează veridicitatea și în instanțele ierarhic superioare.

Conform art. 572 alin. (2) Codul civil, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Așadar, prima instanță corect a stabilit circumstanțele pricinii și a admis integral acțiunea.

Or, s-a stabilit cu certitudine că Cibotarean Veaceslav a expediat din Moldova, iar Strătilă Ion a primit în orașul Brescia, Italia suma de 1000 Euro la 13 septembrie 2011 și suma de 500 Euro la 14 septembrie 2011 circumstanțe probate prin confirmările de plată cu numerele de control 4331615617, 5602123880 eliberate de sistemul de transferuri rapide Western Union și certificatul nr. 194-01/06 eliberat de filiala din or. Anenii Noi a băncii comerciale „Moldincombank” societate pe acțiuni (f.d. 5, 49-51).

Argumentele că suma de 1500 Euro a fost expediată de către Cibotarean Veaceslav și primită de Strătilă Ion pentru procurarea unui autovehicul, că ultimul și-a executat obligația procurînd din banii transferați autovehiculul de model BMW de culoare gri pe care l-a trimis recurentului printr-un intermediar sunt declarative și nu pot fi reținute.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Contrar prevederilor legale citate, Strătilă Ion nu a prezentat probe că a cumpărat lui Cibotarean Veaceslav autovehicul în valoarea sumelor primite.

Nu au fost prezentate probe ce ar dovedi procurarea și transmiterea de către Strătilă Ion a autovehiculului de model BMW de culoare gri în beneficiul lui Cibotarean Veaceslav sau deținerea de către ultimul în proprietate a acestui bun.

La fel, nu au fost prezentate probe a înțelegerii și convenirii dintre Cibotarean Veaceslav cu Strătilă Ion că suma de 1500 Euro este transferată cu scopul procurării unui autovehicul.

Prin urmare, în lipsa probelor concludente instanța de apel arbitrar a concluzionat că suma de 1500 Euro a fost transferată de către Cibotarean Veaceslav lui Strătilă Ion cu scopul procurării unui autovehicul, că autovehiculul a fost procurat de intimat și transmis recurentului.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă

parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu art.90 lit. i) și l) Codul de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte: i) cheltuielile de asistență juridică; l) alte cheltuieli necesare, suportate de instanță și de participanții la proces.

În conformitate cu art. 96 alin.(1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Prin urmare, în conformitate cu art.94 alin. (1) Codul de procedură civilă, prima instanță corect a încasat de la Strătilă Ion în beneficiul lui Cibotarean Veaceslav cheltuielile de judecată constituite din asistența juridică în sumă de 3850 lei și taxa de stat achitată în sumă de 835,65 lei, iar în total suma de 4685,65 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, deoarece au fost prezentate probe pertinente privind cheltuielile suportate de către aceasta.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță și instanța de apel, că hotărîrea primei instanțe este legală, însă soluția adoptată de instanța de apel este contrară circumstanțelor pricinii și normelor de drept material aplicabile speței, că nu este necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit. f), art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Cibotarean Veaceslav.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015 și decizia suplimentară din 16 iulie 2015 și se menține hotărîrea Judecătoriei Basarabeasca din 05 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cibotarean Veaceslav împotriva lui Strătilă Ion cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas

Elena Covalenco

Sveatoslav Moldovan